

Landman Gábort, az első, még 2013-ban indított kolozsvári helységnévtáblaper felperesét kérdeztük arról, miért tartja fontosnak, hogy az erdélyi magyarok éljenek a törvényekben rögzített nyelvi jogaikkal.

Lépésről lépésre épül a jogállamiság

van egy közigazgatási perem. A jogállamiságot kevesen kérik számon, a jogokat megadták, ezek nincsenek betartva, de nincsenek számonkérve sem. A jogállamiság felépítése lépésről lépésre történik. Nagyon sok erdélyi magyar van, aki nincs tisztában azzal, hogy például Kolozsváron vagy máshol nemhogy opcionális, hanem kötelező lenne a többnyelvű helységnévtábla. Kiadványok léteznek, amiből meg lehet ismerni a nyelvi jogokat, le lehet őket tölteni, ki lehet nyomtatni. Ott kezdődik a történet, hogy a polgárok megismerik a jogukat. Ezután lehet elkezdni a számonkérést. Amit Emil Boc csinál, az szembemegy az európai szellemiséggel, ráadásul Boc úr miniszterelnöksége idején azt hangsúlyozta, hogy nem hisz a kétsébsességű Európában. Ezért vállalkozóként felhívtam a figyelmét, hogy a kétnyelvű tábla ügyével az egysébségű Európa iránti elkötelezettségét bebizonyíthatja.

- Milyen pszichológiai hatása lenne a többnyelvű helységnévtábla kihelyezésének Kolozsváron?

- Mindenképp bátorítóan hatna az erdélyi magyarokra! Motiválná őket, hogy a lehető legteltesebben használják ki a törvények által garantált nyelvi jogukat. Korruptió is csak egy olyan országban tud létezni, ahol törvénytelen állapotok uralkodnak. Tehát a korruptió és a diszkrimináció kéz a kézben jár, részben a jogszabályok ismeretének hiánya miatt, részben rosszhiszeműség miatt. Ez a helyzet nemcsak a magyar nyelv visszaszorulása miatt gond, hanem gazdaságilag is problémát okoz. Ott tapasztalható kiegyensúlyozott gazdasági fellendülés, ahol a törvényeket betartják, és amennyiben soknemzetiségű régióról van szó, a többségi társadalom tudatában van annak, hogy ő is érdekelt a jogállamiság betartásában. (X)

- Miért foglalkoztatják az erdélyi magyarok nyelvi jogai?

- Hollandiában holland-magyar-tolmács vagyok. A holland rendőrséget kívülről-belülről ismerem, látom, hogy tartják be a jogokat. Én is kisebbségi vagyok, a nagyszüleim frízek, frízül beszéltek egymással. Hollandiában tényleg példás a fríz kisebbségi jogok betartása, nem úgy, ahogy Romániában, bár Románia mintországként tartja magát e téren. Tordaszentlászlón laktam, és ott ugyanazokat a jogokat akartam használni európai polgárként a hétköznapi ügyintézéseim során, amiket azok a román állampolgárok használnak, akik Európában élnek.

- Miért indította az első táblapert?

- Kolozsváron a strasbourgi keretegyezmény 11. cikkelye és több érvényes határozat alapján kristálytiszta, hogy kötelező a többnyelvű helységnévtábla kihelyezése és a magyar nyelv használatának biztosítása a hivatalokban. Mikor láttam, hogy ezeket a törvényeket nem tartják be, indítottam a polgármesteri hivatal ellen egy közigazgatási pert.

- Az akkori ügyben elsőfokon ugyanaz a döntés született, mint idén februárban, az azóta újraindított táblaperben: a kihelyezés mellett döntött a bíróság. Mire hivatkozott a bíró a döntésnél?

- Hét jogi érv alapján döntött akkor a bírónő. Sorolom: geográfiai diszkrimináció alapján, hiszen több romániai településen, ahol nem éri a magyarok aránya a 20 százalékot, ki lehetett írni magyarul is a település nevét, az alapszerződés, a strasbourgi keretegyezmény alapján, a regionális vagy kisebbségi nyelvek európai chartája alapján, a közigazgatási törvény alapján és két érvényben lévő közigazgatási határozat alapján döntött. Továbbment az ügy, mert Emil Boc fellebbezett. A bíróság ezután egy nagyon furcsa ítélettel kimondta, hogy a Hollandiában bejegyzett, European Language Rights (Európai Nyelvi Jogok) nevű alapítványnak, amivel bonyolítottam a pert, nincs felperesi minősége. Egyetlen érvet sem cáfolt meg. Egy kétnyelvű tábla Kolozsváron abszolút alapjog. Nevetséges, hogy a hivatal ismét fellebbezésre készül.

- A civil szférának, a politikumnak vagy a közigazgatási szervezeteknek van több eszköze a kisebbségi nyelvi jogok betartására?

- Ezeknek a tényezőknél kölcsönhatásuk van egymásra. Vannak szintizta magyar falvak, ahol a mai napig problémás a magyar nyelvű ügyintézés, Tordaszentlászlóval még mindig